

Joyce zorgt er met haar oude molen voor dat Haarlem droge voeten houdt

Vorige week kreeg ze nog een belletje van het hoogheemraadschap. Of ze kon bijspringen met 'haar' Schoterveense molen. De Haarlemse molenaar Joyce Beneker doet niks liever: "Er is niks mooier dan met zo'n oude molen aan de slag te gaan."

Beneker woont op een van de mooiste plekken van Haarlem. In een schilderachtig klassieke, vrijstaande molenaarswoning, omringd door het grasland en water van de Schoterveenpolder. Met vanuit de keuken uitzicht op de vier eeuwen oude Schoterveense Molen in Haarlem-Noord. Enkele stappen de tuin in en ze weet de waterstand in de polder. Gelukkig maar, want bij het wonen op deze locatie horen ook plichten. Maar dat hoeft Beneker niet te vertellen. Vanaf haar vijftiende is ze al lid van de Stichting Molens Zuid-Kennemerland. Dus weet ze instinctief wanneer het water in de polder te hoog komt en de oude molen het elektrische gemaal een handje moet helpen.

Elektrisch gemaal

Dat elektrische gemaal draait zo'n 200 meter verderop, aan de Jan Haringstraat, op regelmatige basis zijn toeren. "Een eeuw geleden is men elektrisch gaan malen", weet Beneker. "Dat was nog met een machine aan de Delft. In de jaren 30 van de vorige eeuw bleek dat dit gemaal het niet aankon, terwijl de polder al grotendeels bebouwd was. Toen is er hier tegen de molen aan een extra gemaal geplaatst." "Daar stond toen de motor van dat gemaal." Beneker wijst naar een nis onder het houten skelet van de molen. "Ergens eind jaren 60 was er een probleem met de aandrijfriem. Die ging slippen, waardoor de motor begon te roken. Dat had bijna tot brand geleid." De houten balken aan de binnenkant van de molen zijn aan die kant inderdaad zwartgeblakerd. "Als de molen gaat draaien, kan ik wel tot 30 kuub per minuut wegloodsen" molenaar Joyce Beneker. Dat was allemaal voor de tijd van Beneker. De tijden zijn veranderd, maar de honderden jaren oude techniek van de Schoterveense molen werkt nog steeds. Het is de enige klassieke molen binnen de gemeentegrenzen van Haarlem die nog functioneert als gemaal. De techniek is in bepaalde opzichten effectiever dan de modernere varianten. "Als de molen gaat draaien, kan ik tot wel 30 kuub water per minuut wegloodsen. Maar dan moet er wel wind staan natuurlijk."

Achtervang voor Hoogheemraadschap

De oude molen is naast een monument ook een achtervang voor het Hoogheemraadschap van Rijnland. Beneker is daardoor misschien wel een van de weinige Haarlemmers die energie krijgt van dagenlange regenbuien. Want ze weet: op een gegeven moment moet de molen bijspringen. En niks mooier dan een volop functionerende, draaiende molen. "Anderhalve week geleden werd ik gebeld door het hoogheemraadschap. Het water begon wel erg te stijgen. Ik heb toen donderdagavond, vrijdag en zondag de molen gedraaid. Dan is het waterpeil doorgaans wel weer voor minimaal een week laag genoeg." Dat het draaien van de molen

doorgaans in de avonduren of in het weekend gebeurt, is geen toeval. Het is puur vrijwilligerswerk. Benekers reguliere werk is in een apotheek. Mocht zij verhinderd zijn of op vakantie gaan, dan kan ze terugvallen op Stichting Molens Zuid-Kennemerland.

Die groep van molenaars en vrijwilligers is evenzeer vertrouwd met de molen. "Gelukkig maar", zegt Beneker lachend, "want mijn woning staat als eerste blank als het water hier te hoog komt." Deze week kan Joyce Beneker waarschijnlijk weer aan de bak met de Schoterveense molen. Na een relatief droog weekend gaat het deze week opnieuw flink regenen.